

Krátce od Posledního soudu David Seltenreich

OBŽALOBA:

Žalovanému byl dán život a nyní je nám zřejmé, že jej promarnil. Dostal shůry cosi vyššího a významného, on to však zahodil, zašlapal. Ostudné, což? Nikdy v něm ničeho nedosáhl a patlal se od narození do smrti na tom svém zaprděném rybníčku bez jediné ambice vystoupit z něj výše a poznat to, co je na životě skutečně půvabné! Já bych se to nestyděl označit ani za samotné znectění života, toho nejsvětějšího, co máme! Krom toho je to také zcela evidentní případ zanedbání správy svěřeného majetku. Protože takový život – to není věc vaše, ba ne – to je věc všech lidí a to je věc hlavně toho tam nahoře – tedy pardon, vlastně vás, pane předsedající, tady zde – kterou nám on – tedy vy, pardon, pane předsedající – jste laskavě propůjčil na nějakých těch mizerných osmdesát let a o kterou my máme pečovat a udržovat ji, střežit ji jako oko v hlavě, nikoliv ji jen tak pohodit jako nechtěnou hračku, jako dřevěnou pannu, které se ulomila noha. A k tomu patří i nutnost takový život náležitě docenit a umět jej prožít, v čemž, jak je zřejmé, pan žalovaný naprosto pohořel.

Žalovaný je tedy viněn ze zločinů zpronevěry, urážky na cti a především pak naproستé hlouposti, co se nakládání s životem týče, za niž se navrhuje potrestat jej trestem nejvyšším a totiž věčným zapomněním. Žádám velevážený Poslední soud, nechť ke všem těmto okolnostem důkladně přihlédne při svém rozhodování a rozhodne spravedlivě, leč tvrdě! Tímto končím svou řeč.

OBHAJOBA:

Říkáte, pane žalobce, že můj mandant svůj život promarnil, a žádáte pro něj trest z nejkrutějších. Jsou to silná slova, až příliš silná, když se nad nimi člověk *skutečně* zamyslí. Opuštěte mě prosím pro chvíli, že budu nyní argumentovat *ad hominem*, vím, že se to nesluší, ale jsme již stejně všichni jen dušemi, naše člověčí podstata už dávno vymizela, ač v některých jsou ty lidské manýry zakořeněny hluboko, to uznávám. Tedy – co jste dělal vy, pane žalobce, dokud jste chodil tím slzavým údolím tam pod námi? Nepochybuji, že právě to, co zde činíte nyní – tj. veřejného žalobce – stejně jako já jsem byl už tehdy advokátem, neboť to je princip tohoto slavného soudního řízení, jehož jsme účastní, jak jej velevážený pan předsedající nastavil – totiž že on pouze soudí, ale obžalobu i obhajobu svěřil ještě do rukou nám, bývalým lidem. Co z toho pro vás plynulo, že jste byl žalobcem? Vaše jméno se nepochybně skvělo na mnoha a mnoha listinách, občas se objevilo i v novinách, dostával jste význačné případy a za ně nějaký ten metál, byl jste členem nejpřednějších společenských kruhů, chodil jste na plesy a večírky, též na divadelní premiéry.

Oproti tomu jméno mého mandanta se nikde dočíst nelze – nikdy nevykonal nic významného, čím by se nesmazatelně zapsal do paměti svého národa, nikdy nedostal žádný odznak ani žádné vyznamenání, do společnosti zván nebyl – žil v každodenní tichosti, nijak nerostl nad ostatní. Je zřejmé, a zcela tomu rozumím, že jeho život právě proto považujete za promarněný. Měříte jej totiž s životem vašim, který byl jistě také plný dalekých cest, zatímco můj mandant v životě nikdy neopustil svůj rodný kraj, a soudíte, že proto, že se jeho život nevyrovnal životu vašemu a pozor!, že se ani jemu vyrovnat *nesnažil*, je to život zbytečný.

Ovšem uvažujme – je opravdu všechna krása života obsažena právě v tom, kolikrát kde bude o nás moudře pohovořeno, kolik lidí nás bude znát, kolik potlesků dostaneme? Já soudím, že ne.

Můj mandant tedy neslul velkými skutky, přesto jeho život marný nebyl. Byl to malý člověk, žil na malém městečku, konal malé činy. Leč právě v té jejich malosti jsou ty činy kouzelné. Pracoval totiž v sociálních službách.

Jezdil s automobilem od vesnice k vesnici, zvonil na domečky stařečků, nosil jim jídlo k obědu... Také jim pomáhal vstát z postele, pomáhal jim se obléci, šel s nimi na procházku, když měli zájem. Nikam daleko, to je jasné, jen takhle pár kroků k lavičce pod tím starým dubem, víc zdraví nedalo, ale přesto to pro ty staré lidi tolik znamenalo. Viděli zase na chvíli sluneční paprsky, někdo s nimi po čase vlídně pohovořil.

Prožijete-li takový život, jistě se nezapíšete do análů svého národa jako člověk ze všech nejvýznamnější, na rozdíl od slavného právníka, přesto by mi bylo hanba mluvit o něm jako o životě promarněném. V případě mého mandanta se jednalo o život, bez kterého by naše společnost fungovat nemohla, šlo o život, který dával naději druhým. O život tichý a skromný, ale o to význačnější. Protože taková vskutku je většina opravdových hrdinů. Nenosí pláště a neumí létat, ale věnují svůj život druhým na úkor vlastního pohodlí. Můj mandant překousl mnohá nepohodlí, ale nikdy si na to nestěžoval. Bylo to pro něj přirozené. V tom spatřuji jeho hlubokou lidskost, na kterou si třeba nevzpomene každý, ale odsoudit ji k zapomenutí a prohlásit za bezcennou by byl věčný hřích, snad dokonce smrtelný. Takové lidské manýry jsou jediné vítané.

Řečeno krátce: šlo o život významný pro každého z nás, což už tak neplatí o životě pana žalobce. Je to kruté, vím, není to možná férové. A říkám to beze vší falše a příkras – s vědomím, že sám jsem ve své pozici advokáta na tom byl ve své pozemské podobě obdobně jako vy, pane žalobce – ale troufnu si říci, že jsem se tím vším přeci jen nenechal tak zaslepit. Lidí, jako je zde můj mandant, jsem si vždy nesmírně vážil, a činím tak i nyní, v oné veliké chvíli, kdy se rozhoduje o našich životech věčných.

Shodneme se v jednom. Nyní je čas zde na veleváženém Posledním soudu v čele se ctěným panem předsedajícím, aby vše pečlivě uvážil a vynesl rozsudek, který bude tvrdý, leč spravedlivý. A není-li proti tomu námitek, považuji tuto obhajobu za skončenou. Děkuji vám za pozornost.

Chvíli to na nebesích tak divně šumělo, bylo to prapodivné přelíčení a velice moudré, šeptali si serafíni na svých kůrech, pak vše ztichlo, i poslední svatá myška, co běhala mezi oblačnými lavicemi, se odmlčela, předsedající povstal, mračna se přitom malinko zatřásla, přeměřil si přítomné plamenným pohledem a bromovládým hlasem Pantokratora vynesl rozsudek. Obžalovaný je nevinný, obhájce též, zato žalobce z trestu nevyklouzne.

Pak mávnul rukou, poslal je pryč a povolal další trojici. Přitom se potutelně usmíval a mnul si ruce nad tím, jak dobře si to vymyslíl a zařídil. Zapojením lidských právníků posoudí bravě hned tři kusy v čase, který by, mít tu po svém boku jen cheruby, musil věnovat člověku jednomu. Work smarter, not harder.